

Пояснения към финансовия отчет

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието
ВИПОМ АД

Съвет на директорите

Председател

Гошо Цанков Георгиев

Членове

Иван Петров Ревалски

„Милк Комерсиал“ ЕООД, с представител за изпълнение на задълженията му в Съвета Красимир Андреев Кръстец

Изпълнителен директор

Гошо Цанков Георгиев

Съставител

Теодора Трифонова

Юристи

Рени Христова Длъгискова

Държава на регистрация на предприятието

Република България

Седалище и адрес на регистрация

гр. Видин ул. Цар Иван Асен II №9

Обслужващи банки

Интернешънъл Асет Банк АД– гр. София, клон Видин

Брой служители

123 души

Предмет на дейност и основна дейност на ВИПОМ АД

Производство на помпи, помпени агрегати и резервни части за тях, търговия на едро с машини, апарати, оборудване за промишлеността и за други специални случаи.

Дата на консолидирания финансов отчет

31.12.2019 г.

Дата на съставяне

20.04.2020 г.

Период на финансовия отчет – текущ период

Годишната, започваща на 01.01.2019 г. и завършваща на 31.12.2019 г.

Период на сравнителната информация – предходен период
Годината, започваща на 01.01.2018 г. и завършваща на 31.12.2018 г.

Дата на одобрение за публикуване
27.04.2020 г.

Орган, одобрил отчета за публикуване
Съвет на директорите, чрез вписано в протокол решение от дата 27.04.2020 г.

Финансовият отчет е консолидиран отчет на „ВИПОМ” АД и дъщерното му дружество „Випом Трейд“ ООО.

В края на 2015 г. “Випом” АД регистрира дъщерно Дружество с ограничена отговорност “Випом Трейд”. Капиталът на дружеството ефективно е внесен през 2016 г. Юридическото лице е регистрирано в гр. Москва – Руска федерация, като капиталът му е в размер на 50 хил. руски рубли (прибл. 1 хил. лв към момента на регистрацията му) и е 100% собственост на Випом АД. Дъщерното дружество извършва продажби на пазарите на Руската Федерация и други страни от ОНД на стоки, произведени и доставени му от дружеството-майка - Випом АД.

Съгласно законовите изисквания консолидирания финансов отчет ще се публикува в Комисията за финансов надзор и Търговския регистър.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИКИ

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2019 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г.:

- МСФО 16 „Лизинг“;

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ заедно с три тълкувания (КРМСФО Разяснение 4 Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг, ПКР-15 Оперативен лизинг — стимули и ПКР-27 Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг) и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и 'право за ползване на актив' за почти всички лизингови договори. МСС с включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който с или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

На 01.01.2019 г. Групата е прегледала всички споразумения, в светлината на новия МСФО 16. Стандартът засяга основно оперативните лизинги на Групата в качеството му на лизингополучател. Към датата на финансовия отчет неотменими ангажменти по договори за оперативен лизинг са с несъществена стойност. Прегледът показва, че основната част от договорите, попадащи в обхвата на МСФО 16 са с кратък срок и договори на ниска стойност, които продължават да се признават по линеен метод като текущ разход в печалбата или загубата.

Групата е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС;
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС;
- КРМСФО 23 “Несигурност относно отчитането на данък върху дохода” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС.
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения включват незначителни промени в:

- МСФО 3 "Бизнес комбинация" - дружеството преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие контрол върху дейността.
- МСФО 11 "Съвместни предприятия" - дружеството не преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие съвместен контрол върху дейността.
- МСС 12 "Данъци върху дохода" - дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденди по същия начин както самите тях.

- МСС 23 "Разходи по заеми" - дружеството третира като част от общите заеми всеки заем първоначално взет за разработване на актив, когато активът е готов за планираната употреба или продажба.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2020 г.)
- Изменения в МСФО 3 „Бизнес комбинации“ (издадени на 22 октомври 2018г.), в сила от 1 януари 2020г.
- Изменения в МСС 1 и МСС 8: Определяне на същественост (издадени на 31 октомври 2018г.), в сила от 1 януари 2020г.
- Реформа на показателя за лихвен процент (изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7) (издадени на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г.

Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

- МСФО 14 "Отсрочени тарифни разлики" (издаден на 30 януари 2014 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.)
- Продажба или влагане на активи между инвеститор и неговото асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28 (издадени на 11 септември 2014 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след дата, определена от СМСС);
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.);
- Определение за бизнес – Изменения на МСФО 3 (издадени на 22 октомври 2018 г. и в сила за придобивания от началото на годишния отчетен период, който започва на или след 1 януари 2020 г.);
- Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“: Класификация на краткосрочни и дългосрочни задължения (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)

4. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация,

предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания. Групата води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в консолидирания финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: консолидиран отчет за печалбата или загубата и консолидиран отчет за всеобхватния доход.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

и това има съществено ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2019 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата. Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобивания, поетите от придобивания задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във

финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на преквърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статигте, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от преквърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на

относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

При трансформация на балансовите позиции на дъщерното дружество „Випом Трейд“ ООО са приложени следните заключителни курсове на руската рубла към лева:

Към 31 декември 2019 г. - 2,795790 лева / 100 руски рубли (31.12.2018 г. - 2,45352 лева/100 руски рубли)

Резултатите и финансовата позиция на всички предприятия в Групата (никое, от които няма валута на свръхинфлационна икономика), които имат функционална валута, различна от валутата на представяне на Групата се преоценяват по валутата на представяне по следния начин:

- Активите и пасивите от всеки представен в консолидирания отчет за финансовото състояние се преизчисляват по заключителен курс към датата на консолидирания отчет за финансово състояние;
- Приходите и разходите от всеки консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се преизчисляват по курса към датата на сделката или по средни валутни курсове

През 2019 год. – 2,700667 лева / 100 руски рубли (2018 г. - 2,63682 лева / 100 руски рубли) и

Всички курсови разлики, възникнали в резултат на преизчисляването, се признават в друг всеобхватен доход.

4.7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на географските области и регулаторната среда.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Оперативен сегмент е компонент на групата:

- който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на групата);
- чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството на групата, вземащо главните оперативни решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му; и
- за който е налице отделна финансова информация.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.8. Приходи

Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърля на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърля обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти се извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обикновено включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, неспаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Дейността на Групата е свързана с производство и продажба на помпи, помпени агрегати и резервни части.

Продажби на продукция

Продажбите на помпи, помпени агрегати и резервни части са в страната и чужбина. Като цяло Групата е достигнала до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно групата контролира стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Договорите за продажба обичайно са с едно единствено задължение и с фиксирана цена.

При продажба на продукция контролът се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент.

При продажби в страната това обичайно става с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпорежда със стоките, като управлява употребата им и получава по същество всички останали ползи.

При продажби в чужбина преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху продадената продукция се прави на базата на договорените условия на продажба по „инкотермс“.

Условия за плащане

Продажните цени са фиксирани и са определени индивидуално за всеки конкретен договор. Обичайният кредитен период е от 30 до 90 дни. В определени случаи групата събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи.

Обичайно договорите за продажба на продукция са с фиксирано възнаграждение и не включват променливи елементи.

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложили в конкретния договор. Обичайният кредитен период е от 10 до 30 дни след предоставяне на услугите. В случаи, че предоставените от Групата услуги, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърляло на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по

договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояние. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на групата, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

Приходи от финансиране

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, съгласно МСС20 са помощ от държавата /правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към предприятието в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на предприятието. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието, отговарящо на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства, свързани с приходи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, различни от онези, свързани с активи.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с приходи, се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента, в който се признават разходите за покриването на които са получени.

4.9. Разходи

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО. Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степеня, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за доходите на ред „Финансови разходи“.

4.11. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.15 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.12. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за програмни продукти, използвани в групата и права върху интелектуална собственост.

Признаване

Групата отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят на определенията за такива и критериите за признаване формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че групата ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актива и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Разходите за научноизследователска дейност, направени с цел достигане до нови технически знания и познания, се признават в Отчета за всеобхватния доход в момента на тяхното възникване.

Разходите за дейности по развитие, резултатите от която се използват в план или схема за производство на нови или съществено подобрени продукти или процеси, се капитализират, ако продуктът или процесът е технически или икономически реализируем за целите на производството и Групата разполага с достатъчно ресурси за да финализира развитието.

Първоначално оценяване

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени софтуер, лицензи за ползване на програмни продукти.

Последващо оценяване

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Групата оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за групата.

Методи на амортизация

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството.

Амортизацията се прекратява на по-ранната от датата, на която активът е класифициран като държан за продажба и датата на която активът е отписан.

В групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот за:

- софтуер – 2 г.
- търговски марки и лицензи 6,67 години.

Обезценка на нематериални дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

4.13. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Класификация

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 500 лв. Активите, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Първоначална оценка

При първоначално придобиване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за отговарящи на условията активи.

При придобиване на имоти, машини и съоръжения при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от групата кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Последващо оценяване

След първоначално признаване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Последващи разходи

Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения, за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

Група	Години
Сгради	25
Машини и съоръжения	3.3
Транспортни средства	6.7
Стопански инвентар	6.7

Определените срокове на полезен живот на активите се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Амортизацията на активите се преустановява на по-ранната от двете дати: датата, на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5 или датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престои или изваждане от активна употреба.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Печалби и загуби от продажба

Балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения се отписва от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход. Те се посочват нетно в позицията резултат от продажба на нетекущи активи” в отчета за всеобхватния доход.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Съгласно изискванията на МСС36, към края на отчетния период Групата прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай че такива индикации съществуват се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

4.14. Лизинг

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2019 г.

Групата като лизингополучател

За всички нови договори, сключени на или след 1 януари 2019 г., Групата преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Групата оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са дали:

- договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Групата;
- Групата има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Групата има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Групата оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Групата признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Групата, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Групата амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга. Групата, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Групата оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, Групата използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платени съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Групата оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Групата е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията за лизинг са включени в търговски и други задължения.

Групата като лизингодател

Счетоводната политика на Групата, по МСФО 16 не се е променила от сравнителния период.

Като лизингодател Групата класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизингът се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността върху основния актив, и се класифицира като оперативен лизинг, ако не го прави.

Счетоводна политика, приложима преди 1 януари 2019 г.

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по който Групата е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени. Амортизационната политика по отношение на амортизируемите насти активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизируеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че предприятието ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по който Групата е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което предприятието използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по който Групата е лизингодател

Групата признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземанс, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност,

ако са различни на наетата собственост, намалена с настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по който Групата е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени от предприятието във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизируемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизациите се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентацията отчитането на съответния вид актив.

4.15. Тестове за обезценка на репутация, други нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за

всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в преходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в преходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.16. Финансови инструменти

4.16.1. Финансови активи

4.16.1.1. Признаване и класификация на финансовите активи

Групата първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорните парични потоци.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив и бизнес модела на Групата за тяхното управление.

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

За да бъде класифициран и оценяват по амортизирана цена на придобиване или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГА) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГА тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Ръководството на Групата е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Групата с цел получаване на договорните парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

4.16.1.2. Първоначално оценяване

С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, или за които Групата е приложила практически целесъобразна мярка, първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Групата е приложила практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

4.16.1.3. Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории и се оценяват както следва:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти);

- Финансови активи, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, с рекласифициране на натрупани печалби и загуби (дългови инструменти);
- Финансови активи, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, без рекласифициране на кумулативните печалби и загуби при отписване (капиталови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Обичайно Групата отчита финансови активи в само от категория – финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност

Групата оценява финансовите си активи по амортизирана стойност, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято основната цел е да се събират договорните парични потоци, които включват плащания единствено на главница и лихва.

Тези финансови активи включват: парични средства и парични еквиваленти, търговски вземания, вземания по предоставени заеми, съдебни и други вземания, при които Групата е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Групата и за нея като цяло.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Групата, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно.

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност по цената на сделката, на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, присъщ на длъжника.

Групата държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

По отношение на търговските вземания, активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Групата прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата.

Групата е създавала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби за период от 3 години, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

Начислената и рентегрирана обезценката на вземанията се представя към статията “Начислена/(възстановена) обезценка на финансови активи” на липевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

4.16.1.4. Обезценка на финансови инструменти

Групата изчислява и признава загуби за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, активи по договори с клиенти.

Групата признава като печалба или загуба от обезценка размера на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) или обратното им проявление. ОКЗ са настоящата стойност на паричния недостиг за очаквания срок на инструмента, което е разликата между паричните потоци, дължими на предприятието по договор и паричните потоци, които предприятието очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, негова приблизителна стойност или с текущия лихвен процент, както е уместно, съответно, спрямо условията и вида на инструмента. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци, които предприятието очаква да получи от обезпечението или в резултат на други кредитни подобрения, неразделна част от договора.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за това, в резултат на потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се признават по отношение на загуби, които е възможно да възникнат през целия срок на инструмента.

Към датата на всеки финансов отчет Групата определя дали кредитният риск по финансовите инструмент се променил значително спрямо първоначалното признаване, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Групата преразглежда създадения вътрешен кредитен рейтинг на длъжника, движението и/или реструктуриранятия по този или други инструменти на длъжника, както и обективни външни фактори, които, по преценка на Групата, могат да имат отражение върху вземанията на индивидуално или колективно ниво. В допълнение се преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Групата приема даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, даден финансов актив може да се разглежда като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

По отношение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Групата прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Следователно то не проследява промените в кредитния риск, но вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Групата е създавала матрица за провизиране, която се

базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за дължниците и за икономическата среда, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания, Групата използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори за икономическата среда.

Търговските вземания не са лихвоносни и обичайно се уреждат, съответно до 30 дни. Групата счита дадено търговско вземане, че е в неизпълнение, когато е в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, дадено вземане може да се разглежда като такъв и в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на договорните суми. В допълнение Групата взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, с което да се елиминира възможността за недостоверно представяне на кредитния риск на индивидуално и колективно ниво.

Печалбите (обратно проявление) и загубите от обезценки, включващи провизиите за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки се признават в печалбата или загубата, като корективът за обезценка на дългови инструменти, отчитани по ССДВА, се представя в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на инструмента.

4.16.1.5. Отписване, печалби и загуби

Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци са изтекли или когато са били прехвърлени, като Групата е прехвърлило в значителна степен всички ползи и рискове, свързани със собствеността, за което се прави оценка.

Когато Групата запази правата за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но поеме задължение за плащане на паричните потоци без съществено закъснение към крайни получатели, финансовият актив се отписва, при условие, че Групата няма задължение да плати на крайните получатели, без да са събрани еквивалентните суми и не може да се разпоредка с първоначалния актив, освен като обезпечение в тяхна полза по това задължение.

Когато Групата нито прехвърля, нито запази по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансов актив, преценява дали е запазен контролът върху него. В случай, че контролът не е запазен, активът се отписва и се признават всякакви права и задължения, които са създадени или запазени при прехвърлянето, ако контролът е запазен, финансовият актив се признава до степента на продължаващото участие.

Резултатът от отписването на финансов актив, представляващ разликата между полученото възнаграждение и балансовата му стойност към датата на отписване, се признава нетно в печалбата или загубата в статия Други приходи/разходи в Отчета за всеобхватния доход.

Групата признава дивидент от финансовите активи в печалбата или загубата в своите финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента, има вероятност да получи изгоди, свързани с дивидента, а размерът му може да бъде надеждно оценен.

4.16.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

4.16.2.1. Признаване и класификация

Групата признава финансов пасив в своите финансови отчети, когато стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като „финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност“ и „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Финансовите пасиви се класифицират като текущи, освен ако за тях или за частта от тях Групата е предоставила безусловно право на длъжника да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

4.16.2.2. Първоначално оценяване

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случай на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

4.16.2.3. Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите пасиви се класифицират в една от следните пет категории: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“, „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“, „пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие“ и „ангажменти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния“.

Финансови пасиви по амортизирана стойност

Групата оценява финансовите пасиви по амортизирана стойност, когато те не попадат задължително в обхвата на някоя от другите категории, в съответствие с МСФО 9, както и когато Групата не прилага изключението, с което неотменимо да определи финансов пасив при първоначално признаване като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата, при определените за това условия, съгласно МСФО 9.

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизируема стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които групата е станала страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Групата и за нея като цяло.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било отбиви или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията чрез ЕАП се включва като финансов разход в отчета за печалбата или загубата. Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;

- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- групата няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Търговски и други задължения

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задължения, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

4.16.2.4. Отписване, печалби и загуби

Групата отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

4.16.3. Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Групата има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

4.17. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукция и незавършено производство.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение. Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

За суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приважане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

За готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция. Това са всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем за последните три години. Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното използване на производствените мощности.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Последващо материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност. Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е

по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

4.18. Данъци

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагасмата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми.
- Сумите на данъчен кредит за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на групата не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- Текущият данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.
- Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагасма печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период се преразглеждаат непризнатите отсрочени данъчни активи. Групата признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал.

4.19. Парични средства

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби

4.20. Акционерен капитал и резерви

“Випом” АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Групата. Акционерите отговарят за задълженията на Групата до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Групата отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, Групата отчита Други резерви, които са образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и учредителния акт на предприятието и от други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсиляването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други часове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал, като номиналната стойност на акциите се приспада от стойността на записания капитал, а превишението на направените разходи над първата се признава като премиен резерв.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обикновено включват регистрация и други законови такси,

изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Другите резерви включват:

- законови резерви, общи резерви;
- резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва актоерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения и възвръщаемостта на активите по плана;
- резерв от преизчисления – включва валутни разлики от преизчисления на чуждестранна дейност на Групата в български лева;

Неразпределената печалба/ Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица” в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.21. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Задължения към персонал включват задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството-майка се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки за периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия се признават като разход в отчета за всеобхватния, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, които се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството-майка като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за всички фондове на социално и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от предприятието в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Дължимите вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в не diskonтиран размер, засядащо и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството-майка в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като:

- разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращения и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия разходи за персонал,
- ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в Отчета за другия всеобхватен доход в статия преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет предприятието назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозиране на единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез diskonтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество-майка.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България,

дружеството-майка, като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

4.22. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизии

Провизиите се признават, когато Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития, има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за доходите, нетно от сумата на възстановените разходи.

Когато ефектът от времените разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на групата към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се произчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или не настъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от групата; или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или не настъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от групата. Условните активи и пасиви не се признават.

4.23. Нетна печалба на акция

Групата изчислява основната нетна печалба на акция, съответстваща на печалбата или загубата, подлежащи на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието - майка,

както и ако е представена такава информация - съответстваща на печалбата или загубата, произтичащи от продължаващи дейности, които подлежат на разпределение между тези акционери. Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

4.24. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.25.

4.24.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

На база този подход и проявявайки висока доза консервативност, ръководството е преценило да не признае актив по отсрочени данъци в годишния консолидиран финансов отчет за 2019 г. върху:

- Данъчната загуба на предприятието майка към 31.12.2019 г. в размер на 26 хил. лв. (към 31.12.2018 г. – 5 хил. лв.)

4.25. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения консолидиран финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Групата към 31 декември 2018 г.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.25.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните

бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. Пояснение 4.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.25.2. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобития бизнес са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтовите фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията.

4.25.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Финансовото отчитане на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Групата. Към 31 декември 2019 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения са анализирани в Пояснение 1.1, а на нематериалните активи – в Пояснение 1.2.

4.25.4. Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите по договори с клиенти ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори. Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени в Пояснение 2.1.1.

4.25.5. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 3,458 хил. лв. (2018 г.: 3,170 хил.лв.).

В края на всяка финансова година Групата извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, Групата обезценява материалните запаси до нетна реализуема стойност. При прегледа към 31.12.2019 г. Ръководството на Групата е решило да начисли обезценка на наличните материали запаси и продукция в размер на 10 хил. лв. Към 31.12.2018 год. на материалните запаси не е начислена обезценка. Признатите обезценки към 31.12.2019 год. са в размер на 641 хил. лв., съответно за материали – 392 хил. лв. и продукция 249 хил. лв. (към 31.12.2018 год. в размер на 631 хил. лв., съответно за материали - 391 хил. лв. и продукция - 240 хил. лв.)

4.25.6. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

Задълженията за доходи на персонала при пенсиониране се определят чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текущото на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на задълженията за доходи на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2019 г. задълженията на Групата за доходи на персонала при пенсиониране, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, са в размер на 215 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 182 хил. лв.). Допълнителна информация за задълженията за доходи на персонала при пенсиониране е представена в Пояснение 1.8.

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за Групата.

При определяне на настоящата стойност към 31 декември 2019 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 0,68% (2018 г.: 1,25 %). Направеното предположение се базира на база информация от европейската централна банка за дългосрочен лихвен процент за целите на конвергенцията - 10 години падеж, деноминиран в български лева;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството-майка и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2018 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност и средната продължителност на предстоящия живот на населението по пол и местоживение на НСИ за периода 2018 г. - 2020 г. ;
- вероятност за оттегляне – На базата на предоставена информация за текущото на персонала и историческите данни на дружеството-майка, използваната в предходни оценки вероятността за напускане или предстоящо съкращаване с нормално разпределение в размер на NORMDIST (t; 12; 4; 1) е преразгледана и в текущата оценка е заложен NORMDIST (t; 12; 4; 1), където t-време до пенсия (г.).

В таблицата по-долу е представен анализ на чувствителността спрямо значителните предположения към 31.12.2019 г. изчислен на база на метод, който екстраполира ефекта върху задълженията за доходи на персонала при пенсиониране, при разумна промяна в основните предположения към края на отчетния период.

Значителни предположения	Изменение	Ефект	Ефект, %
Норма на дисконтиране	0.50%	(4,910)	(2,28)
Норма на дисконтиране	-0.50%	5,129	2,38
Текучество на персонал, год.	- 1	8,679	4,04
Текучество на персонал, год.	1	(9,895)	(4,60)
Възнаграждение	1.00%	7,388	3,43
Възнаграждение	-1.00%	(7,388)	(3,43)
Промяна на вероятностите за умирање	-10.00%	(6,481)	(3,01)
Промяна на вероятностите за умирање	10.00%	5,560	2,59

4.25.7. Провизия за очаквани кредитни загуби на парични средства в банки

Провизия за очаквани кредитни загуби на парични средства в банки

Паричните средства и паричните еквиваленти са най-високо ликвидните финансови инструменти. Те не са носители на сетълмент риск, а ликвидният риск, който носят е ограничен до техническата

възможност дадено разпореждане с тях да не бъде изпълнено. Паричните средства, депозирани в банки, обаче са носители на кредитен риск от контрагента (риск от неизпълнение). Рискът от контрагента представлява вероятността насрещната страна по финансова сделка да не изпълни своите договорни задължения. Групата прилага стандартизирания подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Групата е депозирало паричните си средства.

Към 31 декември 2019 г. най-добрата преценка на ръководството за очакваните кредитни загуби на парични средства е 9 хил. лв. (към 31 декември 2018 г. е в размер на 3 хил. лв.).

Провизия за очаквани кредитни загуби на търговски вземания

Групата използва опростен подход и матрица за провизиране за изчисление на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за търговските вземания. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие.

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Групата в исторически план. Групата прецизира матрицата, за да коригира историческия опит с кредитните загуби чрез включване на прогнозна макроикономическа информация. Например, ако прогнозите за икономически условия (например, безработица) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в производствения сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Групата счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълен размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческия опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще.

Към 31 декември 2019 г. най-добрата преценка на ръководството за очакваните кредитни загуби на вземанията е 20 хил. лв. (към 31 декември 2018 г. е в размер на 16 хил. лв.).

Обезценката за очаквани кредитни загуби е представена в приложение Кредитен риск.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В случаите в които Групата е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като Съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Очакваните кредитни загуби (ОКЗ) представлява сумата на очакваните кредитни загуби за всяко съдебно и присъдено вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи.

4.25.8. Провизии за съдебни дела

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. По откритите заведени съдебни дела срещу Дружеството-майка ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 % или равна на 50%, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2019 г. и към 31 декември 2018 г. (Приложение 7 Условни активи и пасиви).

I. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства и други активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитали зирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Сядао към 31.12.2017	1,893	3,162	400	2,875	218	99	-	8,647
Постъпил	-	-	-	-	-	4	-	4
Сядао към 31.12.2018	1,893	3,162	400	2,875	218	103	-	8,651
Постъпил	-	-	1	-	-	-	39	40
Сядао към 31.12.2019	1,893	3,162	401	2,875	218	103	39	8,691
Амортизация								
Сядао към 31.12.2017	-	2,412	232	2,015	215	96	-	4,970
Постъпил	-	110	13	128	1	1	-	253
Сядао към 31.12.2018	-	2,522	245	2,143	216	97	-	5,223
Постъпил	-	108	25	94	1	2	-	230
Сядао към 31.12.2019	-	2,630	270	2,237	217	99	-	5,453
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2018	1,893	640	155	732	2	6	-	3,428
Балансова стойност към 31.12.2019	1,893	532	131	638	1	4	39	3,238

Оповестяване за ограничения върху правото на собственост:

Групата не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечения по свои задължения.

Всички разходи за амортизации и обезценка са включени в отчета за доходите на ред „Разходи за амортизация”.

Групата е извършила преглед за наличие на индикация за обезценка на имоти, машини и съоръжения и е преценило, че не съществуват индикации, които да показват, че балансовата стойност на активите превишава тяхната възстановима стойност.

1.2. Дълготрайни нематериални активи

Нематериални активи на Групата включват права, програмни продукти и други нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Прав	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност				
Сядао към 31.12.2017	27	36	185	248
Сядао към 31.12.2018	27	36	185	248
Сядао към 31.12.2019	27	36	185	248
Амортизация				
Сядао към 31.12.2017	27	32	185	244
Постъпнал	-	1	-	1
Сядао към 31.12.2018	27	33	185	245
Постъпнал	-	2	-	2
Сядао към 31.12.2019	27	35	185	247
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2018	-	3	-	3
Балансова стойност към 31.12.2019	-	1	-	1

Групата няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2019 г. или 2018 г.

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за доходите на ред „Разходи за амортизация“.

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

1.3. Активи по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2018		Движение на отсрочените данъци за 2019				31 декември 2019	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаляние		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Обезценка	674	67	21	2	-	-	695	69
Компенсирани отпуски	30	3	10	1	-	-	40	4
Доходи на физ. лица	8	1	-	-	-	-	8	1
Провизии	99	10	14	1	-	-	113	11
Финансиране	375	37	(44)	(4)	-	-	331	33
Общо активи:	1,186	118	1	-	-	-	1,187	118
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	480	48	(55)	(6)	-	-	425	42
Общо пасиви:	480	48	(55)	(6)	-	-	425	42
Отсрочени данъци (нето)	706	70	56	6	-	-	762	76

Сумата на неизползваните данъчни загуби, за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, възлиза на 26 хил. лв. Датата на изтичане на срока им е 2023-2024.

1.4. Материални запаси

Материалните запаси на групата включват:

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Материали в т.ч. /нето/	474	473
Основни материали	378	373
Резервни части	48	48
Горива и смазочни материали	-	1
Други материали	205	204
Материали бронз	235	238
Обезценка на материали	(392)	(391)
Продукция /нето/	2,244	2,206
Продукция	2,493	2,446
Обезценка на продукция	(249)	(240)
Стоки /нето/	208	100
Стоки	208	100
Незавършено производство /нето/	532	391
Незавършено производство	532	391
Общо	3,458	3,170

Към 31.12.2019 г., Групата е направила преглед на наличните материали и готова продукция, за да прецени дали има индикации за обезценка. При прегледа са използвани значителни преценки, допускания и несигурни бъдещи събития, като възможността за реализация, чрез продажба или влягане в производството, на определени позиции в рамките на следващия едногодишен период, данни за последни доставни и продажни цени на материалните запаси. При този преглед ръководството на Групата е преценило, за текущата 2019 година да обезцени материали и готова продукция в размер на 10 хил. лв. През 2018 година не е извършена обезценка. Общият размер на натрупаната обезценка към 31.12.2019 год. е в размер на 641 хил. лв., съответно за материали – 392 хил. лв. и продукция 249 хил. лв. (31.12.2018 год. е в размер на 631 хил. лв., съответно за материали – 391 хил. лв. и продукция – 240 хил. лв.).

Балансовата сума на материалните запаси, които са дадени в залог за обезпечаване на пасиви е 500 хил. лв.

1.4. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	-	1,226
Вземания по продажби	-	1,226
Вземания по продажби /нето/	209	132
Вземания по продажби	229	148
Обезценка на вземания по продажби	(20)	(16)
Други текущи вземания	16	9
Предоставени гаранции и депозити	6	7
Предплатени разходи	2	2
Данък върху добавената стойност	3	-
Други вземания	5	-
Общо	225	1,367

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Към датата на финансовия отчет е направена последваща оценка по МСФО 9 „Финансови инструменти“, съгласно възприетата политика в Приложение 4.13. и е призната провизия за очаквани кредитни загуби в размер на 20 хил. лв.

Движението на обезценката е представено в следната таблица:

Дългови инструменти по амортизирана стойност	31.12.2018 г.	Начислена за периода	Регинтегрирана	31.12.2019 г.
Обезценка на търговски вземания от несвързани лица	16	4	-	20
	16	4	-	16

1.6. Парични средства

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Парични средства в брой	3	4
в лева	3	4
Парични средства в разплащателни сметки	465	856
в лева	1	47
във валута	464	809
Парични еквиваленти	1	2
Вземания от подотчетни лица	1	2
Краткосрочни депозити	1,259	-
Общо	1,728	862
Ефект от обезценка на очаквани кредитни загуби	(9)	(3)
Ефект от промените във валутните курсове на чуждестранна дейност	-	(12)
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за финансовото състояние и в отчет за паричните потоци	1,719	847

Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти.

Групата е заделила очаквани кредитни загуби в размер на 9 хил. лв. във връзка с пари и парични еквиваленти. Очакваните кредитни загуби са признати вследствие на риска, на който Групата е изложена към финансовите институции.

Равнение на Парични средства отчет за финансово състояние – отчет за паричен поток

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за финансовото състояние	1,719	847
Обезценка за очаквани кредитни загуби	9	3
Ефект от промените във валутните курсове на чуждестранна дейност	(16)	12
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за паричните потоци	1,712	862

1.7. Собствен капитал

1.7.1. Основен акционерен капитал

Към 31.12.2018 г. акционерният капитал на Випом АД е в размер на 299,120 лева, разпределен в 299,120 броя обикновени поименни безналични свободно прехвърляеми акции, всяка с номинална стойност от 1 (един) лев. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Випом АД.

Разпределението на акционерния капитал към 31 декември е, както следва:

Акционер	31.12.2019 г.				31.12.2018 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Випом АД	-	-	-	-	147,000	147,000	14,7000	49%
ТК Холд АД	98,667	98,667	98,667	32.99%	98,667	98,667	98,667	32.99%
Рилена Текс АД	98,694	98,694	98,694	32.99%	11,594	11,594	11,594	3.88%
ИНС ГВ ООД	65,451	65,451	65,451	21.88%	5,551	5,551	5,551	1.86%
Бул Холдинг АД	20	20	20	0.01%	20	20	20	0.01%
Физически лица	36,288	36,288	36,288	12.12%	36,288	36,288	36,288	12.12%
Общо:	299,120	299,120	299,120	100%	299,120	299,120	299,120	100%

1.7.2. – 1.7.4. Резерви

	Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	Резерв от преоценка на чуждестранна дейност	Общи резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2017 г.	(48)	3	7,796	7,751
Намаляния от:	(12)	(15)	-	(27)
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	-	(15)	-	(15)
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	(12)	-	-	(12)
Резерви към 31.12.2018 г.	(60)	(12)	7,796	7,724
Намаляния от:	(19)	21	-	2
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	-	21	-	21
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	(19)	-	-	(19)
Резерви към 31.12.2018 г.	(79)	9	7,796	7,726

1.8. Нетекущи провизии

Нетекущите провизии за дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството-майка за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	215	182
Общо	215	182

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	182	148
Задължение признато в баланса на 1 януари	182	148
Разход за лихви	1	2
Разход за текущ стаж	28	30
Извършени плащания през периода	(21)	(10)
Актуерна загуба/печалба призната през периода	19	12
Сегашна стойност на задълженията към 31 декември	215	182
Задължение признато в баланса към 31 декември	215	182

Очакваните плащания във връзка със задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са представени в таблицата. Сумите са представени в хил.лв.:

Вид (срок)	Задължение	Сума при пенсиониране
1. Краткосрочни (<=12м.)	40	30
2. Дългосрочни (>12м.)	175	152
Общо:	215	182

1.9. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения към свързани лица извън групата	20	22
Задължения по дивиденди	20	22
Задължения по доставки	138	126
Задължения по получени аванси	65	34
Други текущи задължения	54	33
Други задължения	54	33
Общо	277	215

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

1.10. Данъчни задължения

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Данък върху добавената стойност	3	9
Корпоративен данък	-	4
Данък върху доходите на физическите лица	11	39
Данък върху разходите	2	3
Други данъци	22	23
Общо	38	78

В статия други данъци Групата е включила задължения за такса смет в размер на 15 хил. лв. и данък сгради в размер на 7 хил.лв.

1.11. Задължения към персонала

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължение към персонала	71	52
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	33	25
Задължение към социално осигуряване	37	34
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	6	5
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	5	5
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки	2	2
Общо	115	93

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2020 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

1.12. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са по сключени договори с „Институт по металолесне и ледърски технологии“ АД за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 -2020 във връзка с доставка, инсталиране и тестване на инсталация за регенериране на отработени формовъчни смеси, включително линия за самоподготовка с обща стойност на договора в размер на 735 хил.лв. и размер на финансирането в размер на 441 хил. лв.

Към 31 декември 2019 г. безвъзмездни средства, предоставени от държавата в размер на 331 хил. лв. (31.12.2018 год. - 375 хил. лв.) и са свързани с доставка и изграждане на актив.

2. Отчет за доходите

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи от договори с клиенти

Вид приход	2019 г.	2018 г.
Приходи по договори с клиенти в т.ч.		
Продажби вътрешен пазар -помпи	831	1,312
Продажба износ -помпи	1,972	1,978
Продажби на материали	9	10
Продажби на услуги	1	1
Общо	2,813	3,301

Структура на продажбите на продукция - вътрешен и външен пазар

Направление на продажбите	Стойност, хил. лв.		Относителен дял, %	
	2019 г.	2018 г.	2019 г.	2018 г.
Външен пазар	1,972	1,978	70%	60%
Вътрешен пазар	831	1,312	30%	40%
Общо:	2,803	3,290	100.00	100.00

Групата представя приходи от прехвърлянето на стоки и услуги в момент от времето и с течение на времето.

Разпределение на износа на Групата през 2019 г. по дестинации (страни)

№	Страна на износа	Стойност, '000 EUR	Стойност, '000 лв.	% от износа
1	Руска федерация	873	1,708	87%
2	Украйна	89	174	9%
3	Казахстан	24	47	2%
4	Азербайджан	8	16	1%
5	Сърбия	5	10	1%
6	Естония	2	4	0%
7	Молдова	3	6	0%
8	Литва	2	4	0%
9	Кипър	1	1	0%
10	Румъния	1	2	0%
ВСИЧКО:		1,008	1,972	100%

Разпределение на износа на Групата през 2018 г. по дестинации (страни)

№	Страна на износа	Стойност, '000 EUR	Стойност, '000 лв.	% от износа
1	Азербайджан	15	30	1.52
2	Египет	9	18	0.90
3	Естония	4	8	0.40
4	Казахстан	39	76	3.84
5	Косово	11	21	1.06
6	Руска Федерация	878	1,718	86.86
7	Украйна	27	107	5.42
ВСИЧКО:		983	1,978	100

Момент във времето за признаване на приходите

в хиляди лева	2019 г.	2018 г.
Приходи и услуги, които се прехвърлят с течение на времето	1	1
Продукти, които се прехвърлят в определен момент	2,812	3,300
	2,813	3,301

2.1.2. Други приходи / доходи

Вид приход	2019 г.	2018 г.
Други приходи / доходи в т.ч.		
Приходи от наеми	-	5
Безвъзмездно получени активи	-	1
Други	62	36
Общо	62	42

2.1.3. Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата

Приходите от безвъзмездни средства предоставени от държавата са свързан с доставка и изграждане на актив и са в размер на 44 хил. лв. (31.12.2018 год. – 44 хил. лв.)

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Основни материали за производство	601	749
Спомагателни материали	35	35
Горивни и смазочни материали	31	26
Работно облекло	-	5
Ел. енергия	319	318
Вода	11	11
Офис материали и консумативи	10	4
Купони за безплатна храна	20	25
Общо	1,027	1,173

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Нает транспорт	5	39
Наеми	26	27
Ремонти	12	17
Реклама	-	1
Съобщителни услуги	17	17
Консултантски и други договори	2	8
Граждански договори и хонорари	43	33
Застраховки	7	24
Охрана	33	33
Комисионни	-	2
Рекламации	1	-
Трудова медицина	2	5
Абонаменти	12	11
Такси	4	10
Одит	13	13
Складови и митнически	-	20
Други разходи за външни услуги	179	114
Общо	356	374

2.2.3. Разходи за амортизации

Разходите за амортизации са представени в приложение 1.1 и 1.2

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Разходи за амортизации на производствени	179	193
дълготрайни материални активи	179	193
Разходи за амортизации на административни	53	61
дълготрайни материални активи	52	58
дълготрайни нематериални активи	1	3
Общо	232	254

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2019 г.	2018 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	1,188	1,108
Разходи за осигуровки на в т.ч.	249	232
в т.ч. разходи на ключов ръководен персонал	85	85
в т.ч. разходи по неизползвани отпуски	25	25
Общо	1,437	1,340

2.2.5. Начислена / (възстановена) обезценка на финансови активи

През текущия период Групата е възстановила начислени обезценки от първоначално прилагане на МСФО 9 както следва:

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Обезценка на парични средства	7	-
Реинтегрирана обезценка на парични средства	-	(1)
Разходи от обезценка на вземания	4	-
Реинтегрирана обезценка на вземания	-	(4)
Общо	11	(5)

2.2.6. Други разходи

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Разходи за командировки	3	7
Разходи представителни	2	7
Разходи за глоби и неустойки	4	2
Разходи за алтернативни данъци	-	3
Разходи по изпълнителни дела	15	12
Разходи без документ	4	4
Непризнат данъчен кредит	1	2
Обезценка на материали	10	-
Отписани вземания	3	4
Местни данъци и такси	48	48
Други разходи	37	27
Общо	127	116

2.2.7. Финансови разходи

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Отрицателни курсови разлики	5	31
Други финансови разходи	12	17
Общо	17	48

2.2.8. Разход за данъци

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите за годините, приключващи на 31 декември 2019 г. и 2018 г., включват:

	2019 г. ’000 лв.	2018 г. ’000 лв.
Отчет за доходите		
Разход за текущ данък върху доходите	(18)	(10)
Отсрочен данък, свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	6	41
(Разход за)/ Приход от данък върху доходите, отчетен в печалбата или загубата за годината	(12)	31

Пояснение 1.3. предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

Равнението между данъка върху доходите и счетоводната печалба преди данъци, умножена по законовата данъчна ставка за Групата за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 2017 г., е както следва:

	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Загуба подлежаща на данъчно облагане	(191)	(92)
Резализирана загуба в Групата	(272)	(136)
Печалба подлежаща на облагане в Групата	86	44
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10% (2018 г.: 10%)(за България) 20% за Русия	(18)	(10)
Ефект от непризнати (разходи)/ приходи	6	41
Разход за данък върху доходите при ефективна данъчна ставка	(12)	31

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10% в РБългария и 20% в Руска федерация. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

2.2.9. Нетна печалба на акция

Основната загуба на акция е изчислена, като за числител е използвана нетната загуба, подлежаща на разпределение между акционерите на Групата.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основната загуба на акция, както и нетната загуба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

Изчисляване на Нетна печалба на акция:	2019 г.	2018 г.
Нетна печалба: (BGN'000)	(203)	(61)
Среднопретеглен брой акции	299,120	299,120
Нетна печалба на акция	(0.68)	(0.20)

II. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. База за консолидация

1.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2019 Участие %	2018 Участие %
Випом Трейд ООО	Руска федерация	търговия	100	100

По-долу е представена обобщена финансова информация за Випом Трейд ООО преди вътрешногрупови елиминации:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Текущи активи	383	260
Общо активи	383	260
Текущи пасиви	175	141
Общо пасиви	175	141
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	208	119
Приходи	1,258	1,237
Печалба/(загуба) за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	86	44
Печалба/(загуба) за годината	86	44
Общо всеобхватен доход/(загуба) за годината	86	44
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(37)	50
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	-	-
Нетни парични потоци от финансова дейност	-	-
Нетен паричен поток	(37)	50

2. Отчитане по оперативни сегменти

Сегментното отчитане в Групата е организирано на база географските области, от които всеки сегмент на отчитане извлича своите приходи и осъществява своите бизнес дейностите. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Дъщерни дружества по сегменти	процент участие	
	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
Руска федерация		
Випом Трейд ООО	100%	100%

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

Оперативни сегменти към 31 декември 2019 г.

Оперативни сегменти Към 31 декември 2019 г.	Випом АД	Випом Трейд ООО	Общо	Консоли- дация	Група
Приходи	2,505	1,258	3,763	(888)	2,875
от външни клиенти	1,617	1,258	2,875	-	2,875
от други сегменти	888	-	888	(888)	-
Безвъзмездни средства, свързани с активи	44	-	44	-	44
Разходи	(2 804)	(1 172)	(3 976)	883	(3 093)
Разходи за материали	(1 027)	-	(1 027)	-	(1 027)
Разходи за външни услуги	(183)	(173)	(356)	-	(356)
Разходи за амортизации	(232)	-	(232)	-	(232)
Разходи за възнаграждения	(1 437)	-	(1 437)	-	(1 437)
Разходи от обезценки	(11)	-	(11)	-	(11)
Други разходи	(96)	(31)	(127)	-	(127)
Суми с корективен характер	182	(968)	(786)	883	97
Финансови разходи	(17)	-	(17)	-	(17)
Разходи за данъци	6	(18)	(12)	-	(12)
Печалба / Загуба	(266)	68	(198)	(5)	(203)
Сегментни активи	8 418	383	8 801	(84)	8 717
Сегментни пасиви	874	175	1 049	(73)	976
Активи по отсрочени данъци	76	-	76	-	76

Оперативни сегменти към 31 декември 2018 г.

Оперативни сегменти Към 31 декември 2018 г.	Випом АД	Випом Трейд ООО	Общо	Консоли- дация	Група
Приходи	2,867	1,237	4,104	(761)	3,343
от външни клиенти	2,106	1,237	3,343	-	3,343
от други сегменти	761	-	761	(761)	-
Безвъзмездни средства, свързани с активи	44	-	44	-	44
Разходи	(3,029)	(1,165)	(4,194)	763	(3,431)
Разходи за материали	(1,173)	-	(1,173)	-	(1,173)
Разходи за външни услуги	(193)	(181)	(374)	-	(422)
Разходи за амортизации	(254)	-	(254)	-	(254)
Разходи за възнаграждения	(1,340)	-	(1,340)	-	(1,340)
Разход от обезценки	5	-	5	-	5
Други разходи	(91)	(25)	(116)	-	(116)
Суми с корективен характер	17	(959)	(942)	763	(179)
Финансови разходи	(18)	(30)	(48)	-	(48)
Разходи за данъци	41	(10)	31	-	31
Печалба / Загуба	(95)	32	(63)	2	(61)
Сегментни активи	8,671	260	8,931	(46)	8,885
Сегментни пасиви	842	141	983	(40)	943
Активи по отсрочени данъци	70	-	70	-	70

Дъщерното дружество с ограничена отговорност "Випом Трейд" е юридическото лице, регистрирано в гр. Москва – Руска федерация. Дъщерното дружество извършва продажби на пазарите на Руската Федерация и други страни от ОНД на стоки, произведени и доставени му от дружеството-майка - Випом АД.

Дъщерното дружество функционира и осъществява своята дейност в друга регулаторна среда.

3. Свързани лица и сделки със свързани лица

Групата оповестява следните свързани лица:

Ключов управленски персонал на предприятието майка

Членовете на Съвета на директорите и Изпълнителния директор са ключовия управленски персонал, който отговаря за планирането, текущото ръководене и контролиране дейността на дружеството-майка.

Гошо Цанков Георгиев

Иван Петров Ревалски

„Милк Комерсиал“ ЕООД, с представител за изпълнение на задълженията му в Съвета Красимир Андреев Кръстев

Други свързани лица

Другите свързани лица включват дружества, в които ключовият ръководен персонал притежава участие над 25% в капиталите на други предприятия и/ или участва в управлението:

“Бонора” АД, гр. София, бул. цар Борис III, 140, ЕИК 130925020

“Випом” ООО - Москва, Руска Федерация

“Випом инвест” АД, гр. София, бул. “Цар Борис III” №140, ЕИК105036955

“Ливест” АД, гр. София, ул. “Беломорски проход” №66, ЕИК130925013

“Приви” АД, гр. София, ул. “Беломорски проход” №66, ЕИК130688653

“Ремано” ЕООД, гр. София, бул. “Цар Борис III” №140, ЕИК 203170077

“Добруджанска мебел” АД, гр. София, бул. “Цар Борис III” №140, ЕИК 834025235

“Изгрев” АД, гр. София, бул. “Цар Борис III” №140, ЕИК106006580

“Модул” АД, гр. Бяла, ул. “Кольо Флячето” №15, ЕИК 117008114

“ППС” АД, гр. София, ул. “Горица” №6, ЕИК 831639462

“ППС-Имоти” АД, гр. София ул. “Горица” №6, ЕИК131111996

“Рилски лен” АД, гр. Самоков, ул. “Софийско шосе” №9, ЕИК122006101

“ТК Текс” АД, гр. Бяла Слатина, ул. “Индустриална” №2, ЕИК 106579808

“ТК Холд АД”, гр. София, гр. София, бул. “Цар Борис III” №140, ЕИК 121657705

През отчетният период групата е осъществила сделки със следните свързани лица:

Вземания

Клиент	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
ООО Випом - Москва, Руска Федерация	-	1,226
Общо	-	1,226

Задължения

Доставчик	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Дивидент	20	22
Общо	20	22

Доходи на ключов ръководен персонал

Начислените доходи на ключовия управленски персонал за 2019 г. са в размер на 102 хил. лв. (за 2018 г. в размер на 84 хил. лв.)

4. Управление на капитала

Целите във връзка с управлението на капитала са:

- Групата да продължи като действащо предприятие, така
- Да осигури адекватна рентабилност на акционерите като определя цената на услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата не подлежи на външно наложени изисквания за капитала.

Групата наблюдава структурата на капитала на основата на съотношението на дълг към капитал, което се изчислява като нетен дълг/капитал. Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти. Общият капитал представлява сумата от собствения капитал и нетния дълг.

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Общо задължения	976	943
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(1,719)	(847)
Нетен дългов капитал	(743)	96
Общо собствен капитал	7,741	7,942
Общо капитал (собствен капитал + нетен дълг)	6,998	8,038
Коефициент на задлъжнялост (нетен дълг/общо капитал)	(0.11)	0.01

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Групата използва различни източници за финансиране на своята дейност като това са както собствени, така и заемни средства от банки и свързани лица.

5. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31.12.2019	31.12.2018
Дългови инструменти по амортизирана стойност:		
Краткосрочни вземания от свързани предприятия	-	1,226
Търговски вземания	209	132
Парични средства и парични еквиваленти	1,719	847
Общо финансови активи	1,928	2,205

Финансови пасиви	31.12.2019	31.12.2018
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Краткосрочни задължения към свързани лица	20	22
Търговски задължения	138	126
Други задължения	54	33
Общо финансови пасиви	212	181

Вижте пояснение 4.16 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 6.

6. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 5.

В хода на обичайната си дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от групата, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Политиката на Групата за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на групата съгласно политиката определена от Съвета на директорите.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложена Групата при осъществяване на неговата дейност, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

6.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

6.1.1. Валутен риск

Валутният риск произтича от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове. Основната част от операциите на групата обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Групата реализира част от своята готова продукция в Русия в евро и по този начин елиминира валутния риск, свързан с обезценката на руската рубла. В евро са деноминирани и разчетите с дъщерното дружество в Русия. Поради това Групата не е изложена на съществен валутен риск от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

31.12.2019 г.	в RUB	в USD	в EUR	в BGN	Общо
Финансови активи	162	1	1,366	399	1,928
Финансови пасиви	(137)	-	-	(75)	(212)
Общо излагане на краткосрочен валутен риск	25	1	1,366	324	1,716

31.12.2018 г.	в RUB	в USD	в EUR	в BGN	Общо
Финансови активи	155	2	1,968	80	2,205
Финансови пасиви	(79)	-	-	(102)	(181)
Общо излагане на краткосрочен валутен риск	76	2	1,968	(22)	2,024

6.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск произтича от варирането на стойностите на финансови инструменти поради промени в пазарните лихвени проценти.

Към 31 декември 2019 г. Групата не изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти, защото не използва дългови инструменти за финансиране на своята дейност. В структурата на активите на Групата лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви са безлихвени, поради което финансовият резултат и паричните потоци на Групата в голяма степен не са зависими от промяната в пазарните лихвени проценти.

6.1.3. Друг ценови риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Този риск се обуславя основно от два фактора:

- нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото същите заемат съществен дял в разходите за дейността,
- силната конкуренция на вътрешния и външния пазар, която оказва отражение и в цените на произвежданата продукция.

6.2. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Краткосрочни вземания от свързани предприятия	-	1,226
Търговски вземания	209	132
Парични средства и парични еквиваленти	1,719	847
Балансова стойност	1,928	2,205

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики.

Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в една индустрия. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Финансовите активи на Групата са концентрирани в две групи: парични средства и вземания от клиенти.

Последните са представени в отчета за финансово състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудно събираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Паричните средства и разплащателните операции са съсредоточени в Интернешънъл Асет Банк АД. Ръководството счита, че не е налице риск, доколкото обслужващата банка е със стабилна ликвидност, с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Матуритетът на вземанията от клиенти и вземанията от свързани лица към 31 декември 2019 г. и изчислените очаквани кредитни загуби са представени по долу:

Матуритет на вземания	% на обезценката за очаквани кредитни загуби	Брутна стойност на вземанията от клиенти	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Нетно вземане
Непадежирани	-	-	-	-
До 30 дни	1%	77	1	76
До 60 дни	4%	80	3	77
До 90 дни	0%	-	-	-
Над 90 дни	22%	72	16	56
Общо	9%	229	20	209

Матуритетът на вземанията от клиенти и вземанията от свързани лица към 31 декември 2018 г. и изчислените очаквани кредитни загуби са представени по долу:

Матуритет на вземания	% на обезценката за очаквани кредитни загуби	Брутна стойност на вземанията от клиенти	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Нетно вземане
Непадежирани	0%	-	-	-
До 30 дни	1%	85	1	84
До 60 дни	0%	5	-	5
До 90 дни	11%	9	1	8
Над 90 дни	29%	49	14	35
Общо	8%	148	16	132

Вземания от свързани лица, които са били предмет на съдебен спор (Приложение 7 Условни активи и пасиви) и са обезпечени със залог по реда на Закона за особените залози, са били събрани след края на периода, като Групата е пристъпила към изпълнение по залога. В началото на 2019 година Групата се е удовлетворила и вземането е събрано в размер на 1 226 хил. лв. и не е включено в матриците за обезценка.

Балансовите стойности на финансовите активи, описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

6.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Към 31 декември падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2019 г.

<u><3 месеца</u>	<u>Общо</u>
хил. лв.	хил. лв.
Търговски и други задължения	212
	<u>212</u>

31 декември 2018 г.

<u><3 месеца</u>	<u>Общо</u>
хил. лв.	хил. лв.
Търговски и други задължения	181
	<u>181</u>

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

7. Условни активи и пасиви

Заведени съдебни дела от и срещу дружеството-майка

Искове, по които дружеството-майка е ищец

През 2018 г. бе прекратено разглежданото в Арбитражния съд на Орловска област, Руска Федерация производство по несъстоятелност на дългогодишен търговски партньор на "Випом" АД - ООО "Гидромаш", касаещо вземания на дружеството с цена на иска 52 309 273 рубли (851 851,91 евро по курса на ЦБ на РФ към деня на обявяване на несъстоятелността).

През 2018 г. "Випом" АД пристъпи към изпълнение по залог с №7812 от 04.07.2017 г., учреден от "Пандекс Къмпани Лимитед" ООД, регистрирано в съответствие със законодателството на Кипър, с регистрационен № HE 125705, със седалище и адрес на управление: ул. Патрон №10, 6051, Ларнака, Кипър. Пристъпването към изпълнение по залога е вписано в Централен депозитар АД с №8723 от 23.11.2018 г. Залогът е учреден върху общо 147 000 (сто четиридесет и седем хиляди) поименни безналични акции, представляващи 49,14 % от капитала на "Випом" АД, гр. Видин с ЕИК 815123244. На основание чл.32, ал.3 от ЗОЗ с вписването на пристъпване към изпълнение заложеното имущество преминава в разпореждане на заложния кредитор. Залогът обезпечава онези вземания (главница, лихви, разноси, неустойки и др.) на "Випом" АД от третото лице ООО "Випом", регистрирано в Между районна инспекция на Федералната данъчна служба №46 по град Москва, Руска Федерация с основен държавен регистрационен номер (ОГРН) 1067746823880, ИНН/КПП 7736542968/773601001, с адрес пер. Гнездиковский м., д. 12, пом. I, кв. 1, град Москва, 125009 Руска Федерация, произтичащи от Споразумение от 23.11.2015 г. между "Випом" АД, ООО "Випом" и Олег Анатольевич Костарев относно споразумение от 17.11.2014 г. към договор за продажба №643/95767106/0016 от 16.02.2009 г. и допълнително споразумение №35 от 31.10.2014 г. по договор

№643/95767106/0016 от 16.02.2009г. между "Випом" АД и ООО "Випом" и всички допълнителни споразумения към него, съгласно което ООО "Випом" се задължава да заплати на "Випом" АД сумата 844 851,91 /осемстотин четиридесет и четири хиляди осемстотин петдесет и едно цяло, деветдесет и една стотни/ евро. Пристъпването към изпълнение по залога е за дължимата част от вземането в размер на 627 000 (шестстотин двадесет и седем хиляди) евро. На основание чл.187а, ал.3 във връзка с чл.187е от Търговския закон, "Випом" АД преустанови упражняването на правата по заложените собствени акции до тяхното прехвърляне.

На 09.01.2019 г. "Випом" АД прехвърля собствеността върху цитираните по-горе 147 000 акции, представляващи 49,14% от собствения му акционерен капитал, в чието владение Дружеството встъпи след пристъпване към изпълнение по особен залог по ЗОЗ. За извършеното разпореждане Дружеството е уведимило КФН и обществеността на 10.01.2019г. Уведомлението по чл.148б от ЗППЦК е публикувано и на интернет-сайта на "Випом" АД.

В резултат на извършената сделка, към датата на изготвяне на настоящия документ, Дружеството не разполага с права на глас, носител на които са акции от капитала на "Випом" АД.

Не са регистрирани други висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството в крупен размер - Дружеството е ищец по други изпълнителни и граждански дела с общ финансов интерес приблизително 0 хил. лв.

Искове, по които дружеството-майка е ответник

Срещу дружеството са заведени граждански дела, свързани предимно с претенции на бивши служители на дружеството с различен предмет, които индивидуално са несъществени. Общо претендираният финансов интерес по тези дела е в размер приблизително на 48 хил. лв.

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 % или равна на 50%, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2019 г.

Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

Банкови гаранции, издадени в полза на дружеството-майка:

Действащите банкови гаранции към 31.12.2019 г., издадени в полза на Випом АД са:

Размер - 5 хил. лв. с краен срок 12.11.2020 год.

Размер - 15 хил. лв. с краен срок 12.11.2020 год.

Размер - 5 хил. лв. с краен срок 03.11.2020 год.

Размер - 35 хил. лв. с краен срок 14.02.2020 год.

8. Оповестяване съгласно законови изисквания

Групата е сключила договор с одиторско дружество „ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛАРИЯ“ ООД за независим финансов одит в съответствие със ЗНФО и Международните одиторски стандарти на годишният финансов отчет. Договорът възлиза на стойност 10 хил.лв. Регистрираните одитори не са предоставяли други услуги извън одита.

9. Събития след края на отчетния период

В края на 2019 г. за първи път се появили новини от Китай за COVID-19 (Коронавирус), когато ограничен брой случаи на неизвестен вирус бяха докладвани на Световната здравна организация. През първите няколко месеца на 2020 г. вирусът се разпространи в световен мащаб и отрицателното му въздействие набра скорост.

Ръководството счита това за некоригиращо събитие след датата на отчетния период, защото смята, че то няма да постави под съмнение възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие.

На този етап от възникването на кризата не се забелязва сериозно влияние върху Групата. Групата предприема всички необходими мерки, с цел да се запази здравето на работещите и да минимизира влиянието на кризата на този етап от възникването ѝ. Действията са съобразени с указанията на Националния оперативен щаб и стриктно се изпълняват разпорежданията на всички национални институции. Ръководството ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на потенциалните ефекти.

Няма други събития коригиращи и некоригиращи, след датата на отчетния период, които да изискват допълнително оповестяване или корекции в консолидирания финансовите отчети на „Випом“ АД към 31 декември 2019 г.

10. Одобрение на консолидиран финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2019 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 27 април 2020 г.